

31.03.2023
KSL/56/03.13.00/2023

Museovirasto
kirjaamo@museovirasto.fi

Viite: Lausuntopyyntöne, Kajoamislupahakemus 21.2.2023

LAUSUNTO: KAJOAMISLUPAHAKEMUS KOSKIEN MUINAISJÄÄNNÖSTÄ KIRKKONIEMI A, LAUKAA

Kajoamislupahakemuksen kohteena kiinteä muinaisjäännös Kirkkoniemi A, joka sijaitsee osin Hartikan kiinteistöllä. Hakemus koskee Hartikan tilan ranta-asemakaavan ehdotuksessa sm2 -merkinnällä osoitetulle alueelle merkinnällä rmk osoitettua rakennusala, jolle kaavamääräyksen mukaan saisi rakentaa kokoontumisrakennuksen. Kajoamislupahakemuksen mukaan rakennusalueelle on suunnitteilla rakennettavaksi kirkkorakennus.

Hartikan ranta-asemakaavaehdotuksessa sm2-merkinnällä on osoitettu alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailta rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä (Kirkkoniemi A pyyntikuopaston pyyntikuoppia). Merkinnän rmk rakennusala on ympäröity katkoviivalla, joka osoittaa alueen, jota saa muokata rakentamisen ja kulun välttämättömästä järjestämisestä varten. Rmk-merkintään liittyy määräys, jonka mukaan rakennuksen arkkitehtuurin tulee olla maisemalle ja muinaismuistoalueelle alisteista, värityksen ja pintamateriaalien tulee sopeutua ympäristöön ja museoviranomaiselle on varattava mahdollisuus lausua lupahakemuksesta ennen lupapäätöksen antamista. Museoviranomaisten kuuleminen on muun ohella liitetty myös sm2-merkinnän kaavamääräykseen.

Laukaan kunnassa sijaitsevat Hartikan alue ja kirkkoraunio sekä Saraakallio sisältyvät Museoviraston käynnissä olevan VARK-kuulemisen valtakunnallisesti merkittävien arkeologisten kohteiden listaukseen. VARK-tietojen perusteella kaikkien kohteiden osalta ympäristössä ja maisemassa mm. on kohteen ymmärtämistä tukevia elementtejä. Hartikan tilan lähellä sijaitsevat Saraakallion kalliomaalaukset liitettiin toisena suomalaisen kohteena osaksi Euroopan kulttuurireittiä Prehistoric Rock Art Trails vuonna 2021. Saraakallion kalliomaalaukset ja Hartikan alueen muinaismuistokohteet, mm. punamultahaudat, kivikautinen asuinpaikka ja kirkonrauniot olivat keskeisenä teemana Opetus- ja kulttuuriministeriön osarahoittamassa ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu JAMK:n toteuttamassa Laukaa kulttuurimatkailukohteena-hankkeessa 2021-22. Hankkeen aikana järjestettiin mm. PRAT CARP-verkoston seminaari Laukaan ja Mikkelin yhteistyönä.

Keski-Suomen maakuntakaavassa Hartikan tilan alueen läpi kulkeva Ränssintie on osoitettu maisema- ja matkailutienä, aluetta kiertävät veneilyn runkoväylät ja alue on kokonaisuudessaan kulttuuriympäristön vetovoima-alueita. Maakuntakaava velvoittaa huomioimaan alueen merkittävän ja monimuotoisen kulttuuriympäristön ja luonnon arvot. Hartikan ranta-asemakaavan tavoite kehittää alueelle sen kulttuuriympäristö- ja luonnonarvoja lähtökohtaisesti kunnioittaen hyödyntävää matkailu- ja virkistystoimintaa toteuttaa hyvällä tavalla Keski-Suomen maakuntakaavan tavoitteita. Keski-Suomen liitto toivoo, että alueen kehittämiseen on löydettävissä sekä alueen valtakunnallisesti merkittäviksi tunnistettuja kulttuurihistoriallisia ja arkeologisia arvoja että kestävä, kansainvälisesti kiinnostavaa matkailua tukeva ratkaisu.

Lausunnon on valmistellut maakunta-arkkitehti Liisa Bergius, liisa.bergius@keskisuomi.fi, p. 0405902296.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

